

TERJE AVEN

Risiko og risikovitenskap

Fortellinger og
refleksjoner

 Universitetsforlaget

Sikkerhetsforums
årskonferanse
2022

Risikoforståelse

**Stoltenberg etter Nato-
møte: Risikoen for konflikt
er reell**

Wendy Sherman and Jens Stoltenberg with Russia's deputy foreign minister, Alexander Grushko (2R), and deputy defence minister, Alexander Fomin (R). Photograph: Reuters

**Klimarisikoen
er reell**

**Investerings-
risikoen er
reell**

**Smitte-
risikoen
er reell**

**Cyber-
angreps-
risikoen
er reell**

Reell risiko:

Betydelig risiko?

Sannsynligheten for uønskede
hendelser/konsekvenser er høy?

Mitt svar

Reell risiko:

Det er en viss sannsynlighet for uønskede hendelser/konsekvenser

Kunnskapen som støtter denne vurderingen er relativt sterk

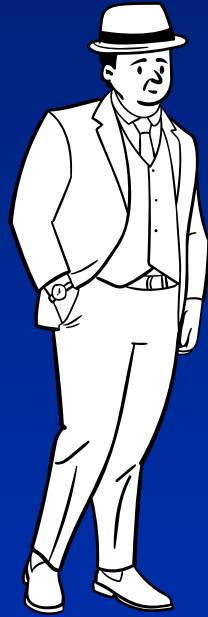
Sikker:

Det er en veldig liten sannsynlighet for
uønskede hendelser/konsekvenser

Kunnskapen som støtter denne
vurderingen er relativt sterk

Vil hendelser med lav sannsynlighet inntreffe?

Sannsynlighet

Verden

Sannsynligheten

Hva vil skje? Det er betydelig usikkerhet

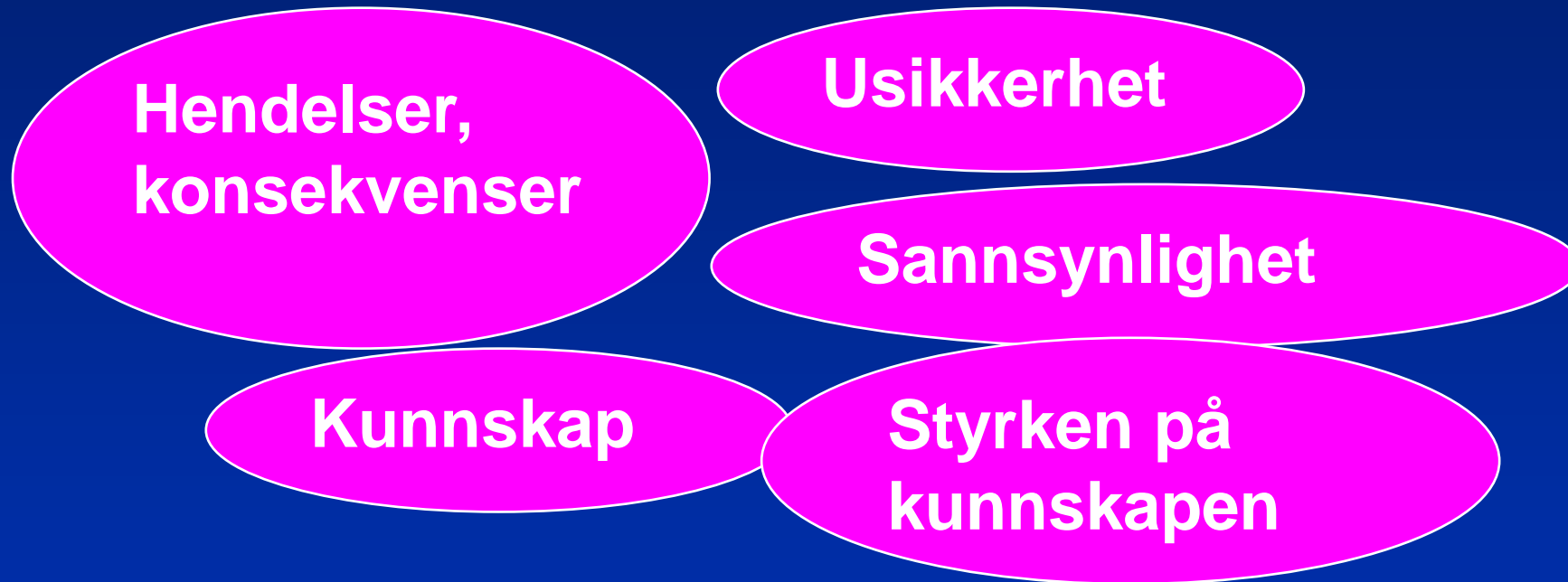
- Scenario 1
- Scenario 2
- Scenario 3
- Scenario 4

For hvert scenario analyseres og beskrives konsekvenser

Er dette en risikoanalyse?

**Hva er god
risikoforståelse?**

Hva er god risikoforståelse?

Sterk kunnskap: Risikoen (hendelser, konsekvenser, årsaker,...)
- Systemforståelse
- Bygge på den beste risikofaglige kunnskap

Risiko =

- Sannsynlighet x konsekvens (tap)
- Varians

	1	2	3	4	5	
Konsekvens	Veldig alvorlig	5	10	15	20	25
	Alvorlig	4	8	12	16	20
	Moderat	3	6	9	12	15
	Liten	2	4	6	8	10
	Ubetydelig	1	2	3	4	5
	Veldig lav	Lav	Moderat	Høy	Veldig høy	

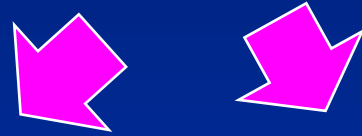
Sannsynlighet

Hvordan vil du forklare hva risiko er?

I dagligtalen er det vanlig å bruke risiko i betydningen fare og som et potensial eller mulighet for uønskede hendelser og tap

Hvordan vil du forklare hva risiko er?

I dagligtalen er det vanlig å bruke risiko i betydningen fare og som et potensial eller mulighet for uønskede hendelser og tap

Uønskede
hendelser og tap

Usikkerhet

Sannsynligheter, kunnskap,
styrken på denne kunnskapen

Risikoverdenen

Helse

Økonom
Finans

Petroleum

....

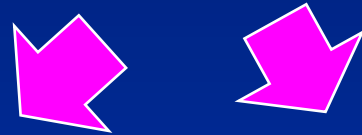
Klima

Risikovitenskapen

Den mest oppdaterte kunnskapen vedr risikoforståelse,
risikovurderinger, risikokommunikasjon og risikohåndtering
Og utvikling av denne basen

Klimarisiko

Fare som klimaendringer innebærer for mennesker, miljø, ...

Uønskede
hendelser og tap

Usikkerhet

Sannsynligheter, kunnskap,
styrken på denne kunnskapen

Truer klimaforandringene kloden vår? Hvordan skal vi tenke?

- Vitenskapen må gi klare svar
- Vektlegge føre-var-prinsippet (vi vet nok og usikkerhetene må ikke stoppe oss fra handling)

Mars 2020

Videoer om risiko:

https://www.youtube.com/playlist?list=PLNFAW9iarHu_kP9n34CSPRoUM8h1hBojp

Sikkerhetsforums
årskonferanse
2022